

RO M Â N I A
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI – SECTIA A II-A PENALĂ

Dosar nr.

ÎNCHEIERE

Şedinţă publică din data de **15.06.2022**

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE : TD

JUDECĂTOR : GR

GREFIER : MB

Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bucureşti - este reprezentat de către PROCUROR : XE

Pe rol se află soluționarea apelurilor declarate de către apelanta-inculpată AB și de către apelantul-partea civilă CD împotriva sentinței penale nr. 58 din data de 31.01.2022 pronunțate de către Judecătoria Sectorului X, în dosarul nr. 8342/299/2019.

La apelul nominal, făcut în şedinţă publică, se prezintă apelanta-inculpată AB, personal, și asistată de către avocat ales, FG, cu împoternicirea avocațială seria B, nr. 6548591 din data 18.04.2022, emisă de către Baroul București la dosar, fila 39, și avocații aleși ai apelantului-partea civilă CD, ZF și TI, cu împoternicirea avocațială seria B, nr. 6702854 din data de 11.02.2022, emisă de către Baroul București la dosar, fila 10, lipsind intimata-partea responsabilă civilmente QE și apelantul-partea civilă CD.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de şedinţă care învederează că la data de 26.05.2022, prin intermediul Serviciului Registratură, au fost depuse la dosar relațiile solicitate Ministerului Sănătății, iar la data de 31.05.2021 relațiile solicitate Colegiului Medicilor din Municipiul București, după care,

Avocatul ales al apelantei-inculpate AB solicită, în temeiul prevederilor art. 16 alin. (1) lit. f) Cod proc.pen. raportat la art. 154 alin. (1) lit. c) Cod proc.pen. cu aplicarea art. 5 Cod proc.pen., încetarea procesului penal, apreciind că a intervenit prescripția răspunderii penale, aşa cum a fost explicată prin deciziile nr. 297/2018 și nr. 358/2022 ale Curții Constituționale a României.

De asemenea, arată că în perioada 2018-2022 nu a existat instituția întreruperii prescripției, motiv pentru care opinează că termenul de prescripție nu poate fi decât unul general și anume de 5 ani.

Raportat la momentul pretinsei date a săvârșirii infracțiunii și anume 11 Noiembrie 2012, în accepțiunea sa, termenul de prescripție al răspunderii penale s-a împlinit la data de 11 Noiembrie 2017, sens în care solicită încetarea procesului penal și lăsarea nesoluționată a acțiunii civile.

Curtea, raportat la cererea formulată de către apelanta-inculpată AB prin avocat ales, având în vedere că, într-adevăr, fapta se presupune că a fost săvârșită la data de 11 Noiembrie 2012, din oficiu, conform art. 475 Cod proc.pen., pune în discuția participanților sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept – în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

- dacă normele care reglementează efectul întreruptiv de prescripție al actelor de procedură sunt norme de drept substanțial susceptibile de a fi aplicate ca lege penală mai favorabilă sau sunt norme de drept procesual supuse principiului „tempus regit actum”;
- dacă art. 155 alin. (1) Cod penal, în forma în vigoare în perioada 26.06.2018 – 30.05.2022, este susceptibil de a fi aplicat ca lege penală mai favorabilă.

Avocatul ales al apelantei-inculpate AB, având cuvântul, arată că este de acord cu sesizarea, cu precizarea că în privința obiectului primei sesizări și-a expus opinia în sensul că și Înalta Curte de Casație și Justiție și Curtea Constituțională a României s-au exprimat, fără dubiu, că termenul ar fi de drept material substanțial.

Avocatul ales al apelantului-partie civilă CD, având cuvântul, învederează că este de acord cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Reprezentanta Ministerului Public, având cuvântul, arată că este de acord.

Curtea rămâne în pronunțare sub aspectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție.

CURTEA,

Referitor la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea dezlegării unei chestiuni de drept:

I. Constată admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, potrivit dispozițiilor art.475 din Codul de procedură penală, motivat de faptul că:

1. Curtea de apel este investită cu judecarea cauzei în apel și, potrivit dispozițiilor art.552 C.p.p., hotărârea instanței de apel rămâne definitivă la data pronunțării acesteia, fiind astfel îndeplinită condiția prevăzută la art. 475 C.p.p. referitoare la soluționarea cauzei în ultimă instanță.

2. În speță, a fost identificată, din oficiu, o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, și anume:

- dacă normele care reglementează efectul intreruptiv de prescripție al actelor de procedură sunt norme de drept substanțial susceptibile de a fi aplicate ca lege penală mai favorabilă sau norme de drept procesual supuse principiului „tempus regit actum”.

- dacă art. 155 alin. 1 C. pen., în forma în vigoare în perioada 26.06.2018 – 30.05.2022, este susceptibil de a fi aplicat ca lege penală mai favorabilă.

De lămurirea acestor chestiuni de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei, dat fiind că:

Dacă se apreciază că normele care reglementează efectul intreruptiv de prescripție al actelor de procedură sunt norme de drept substanțial susceptibile de a fi aplicate ca lege penală mai favorabilă, s-ar considera că art. 155 alin. 1 C. pen., în forma în vigoare în perioada 26.06.2018 – 30.05.2022, este susceptibil de a fi aplicat ca lege penală mai favorabilă. Dacă se apreciază că normele care reglementează efectul intreruptiv de prescripție al actelor de procedură sunt norme de drept procesual supuse principiului „tempus regit actum” s-ar considera că art. 155 alin. 1 C. pen., în forma în vigoare în perioada 26.06.2018 – 30.05.2022 nu este susceptibil de a fi aplicat ca lege penală mai favorabilă, deoarece actele de procedură și-au produs efectul intreruptiv la data întocmirii lor.

Inculpata este acuzată că a săvârșit fapta la data de 11.11.2012, iar pentru infracțiunea prevăzută de art. 196 alin. 2 și 3 C. pen., conform art. 154 alin. 1 lit. d C. pen. – termenul de prescripție a răspunderii penale este de 5 ani. Organele de urmărire penală au început urmărirea penală la data de 22.02.2016, iar la data de 16.10.2017 au dispus efectuarea în continuare a urmăririi penale față de inculpată. Se pune problema împlinirii sau neîmplinirii termenului de prescripție generală, în funcție de adoptarea uneia dintre opiniile menționate mai sus.

3. Chestiunea de drept enunțată este nouă deoarece asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat nici printr-un recurs în interesul legii, nici printr-o hotărâre prealabilă, potrivit art.474 și, respectiv, art.477 din Codul de procedură penală.

4. Chestiunea de drept enunțată nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, consultate astăzi, 15.06.2022.

II. Expunerea succintă a cauzei

Prin sentința penală nr. 58/31.01.2022 pronunțată de Judecătoria Sectorului X, în temeiul art. 396 alin. (1) și (4) C.pr.pen. rap. la art.83 C.pen., instanța a stabilit în sarcina inculpatei **AB** o pedeapsă de **8 (opt) luni închisoare** pentru săvârșirea infracțiunii de vătămare corporală din culpă prevăzută de art.196 alin. (2) și (3) C.pen, cu aplicarea art. 5 C.pen..

În temeiul art. 83 C.pen., a amânat aplicarea pedepsei de 8 (opt) luni închisoare pe un termen de supraveghere de 2 (doi) ani, stabilit conform art. 84 C.pen.

A impus inculpatei măsurile de supraveghere prevăzute de art. 85 lit. a-e C.pen. precum și obligația prevăzută de art. 85 alin. 2 lit. b C. pen.

În baza art. art. 397 alin. 1 C. proc. pen. corroborat cu art. 19 C. proc. pen. și 25 C. proc. pen. cu aplicarea art. 1349, art. 1357 alin. 1 Cod civil, art. 1391 Cod civil, și art. 655, alin.2 din Legea nr.95/2006, a admis în parte acțiunea civilă formulată de partea civilă CD a obligat-o pe inculpata AB, în solidar cu QE la plata către partea civilă a sumei de 1.610 lei reprezentând daune materiale și a sumei de 10.000 Euro, în echivalent în lei la cursul BNR de la data plășii efective, cu titlu de daune morale.

În temeiul art. 274, alin.1 C.proc.pen., a obligat-o inculpata AB la plata sumei de 3.500 de lei, cu titlu de cheltuieli judiciare avansate de stat (1.000 lei aferente urmăririi penale, 2.500 lei aferente procedurilor de cameră preliminară și judecată).

În temeiul art.276, alin.1 C.proc.pen. a obligat-o pe inculpata AB la plata sumei de 3.189,2 lei cu titlul de cheltuieli de judecată către persoana vătămată CD, reprezentând onorariu avocat.

În temeiul art.276, alin.1 C.proc.pen. a obligat-o inculpata AB la plata sumei de 1.000 lei, cu titlul de cheltuieli de judecată către HC reprezentând onorariu avocat.

Pentru a pronunța această soluție, instanța de fond a constatat că inculpata AB se face vinovată de săvârșirea infracțiunii de vătămare corporală din culpă, prev. de art. 196 alin. 2 și 3 C. pen., cu aplicarea art. 5 C. pen., constând în aceea că la data de **11.11.2012**, cu ocazia consultului efectuat asupra pacientului CD în cadrul Spitalului Y, în calitate de medic chirurg pediatru, nu a respectat măsurile de prevedere pentru exercitarea profesiei de medic, prin aceea că nu a stabilit diagnosticul complet și corect, specific afecțiunii de care suferă pacientul – suferință testiculară – tumefacție la nivelul hemiscrotului bilateral - și nu a efectuat investigații suplimentare raportat la tabloul clinic al acestuia, inacțiuni care au determinat administrarea tardivă a tratamentului adecvat diagnosticului corect prezentat de pacient, ceea ce a condus la practicarea de necesitate de orhidectomie dreaptă, pentru necroză hemoragică testiculară consecutivă torsionișii testiculare, la data de 14.11.2012, în cadrul aceleiași unități medicale, pacientului generându-i-se o stare de infirmitate prin pierderea unui organ.

A constatat întrunite condițiile răspunderii civile delictuale pentru fapta proprie și a comitentului pentru fapta prepusului.

Împotriva acestei sentințe au declarat apel inculpata AB și partea civilă CD.

III. Punctele de vedere cu privire la dezlegarea chestiunii de drept au fost exprimate astfel:

Atât reprezentantul Ministerului Public cât și avocatul inculpatei și avocații părții civile au susținut că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție este admisibilă.

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată

1. Redarea normelor de drept intern apreciate a fi relevante în speță

Art. 154 alin. 1 lit. d C. pen. – termenul de prescripție a răspunderii penale este de 5 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de un an, dar care nu depășește 5 ani.

Art. 155 alin. 1 C. pen., în vigoare în perioada 01.02.2014 - 26.06.2018 - cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză.

Art. 155 alin. 1 C. pen., în vigoare în perioada 26.06.2018 - 30.05.2022 - cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea.

Art. 155 alin. 1 C. pen., în vigoare după data de 30.05.2022 - cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză care, potrivit legii, trebuie comunicat suspectului sau inculpatului.

2.Punctul de vedere al completului de judecată.

În opinia completului de judecată sunt posibile trei ipoteze:

1.De la data de 25.06.2018 până la data de 30.06.2022, data intrării în vigoare a OUG nr. 71/2022, în materie penală nu a funcționat, din punct de vedere legal, întreruperea cursului termenelor de prescripție a răspunderii penale.

Soluția are ca premsă natura substanțială a instituției prescripției răspunderii penale. Având ca efect înlăturarea răspunderii penale, adică imposibilitatea (excluderea) aplicării pedepselor și a luării măsurilor educative sau de siguranță, prescripția răspunderii penale este o instituție de drept penal substanțial, în totalitate. Ca urmare, normele care reglementează efectul întreruptiv de prescripție al actelor de procedură sunt norme de drept substanțial deoarece afectează termenul și, implicit, prescripția răspunderii penale.

2. Normele care reglementează efectul întreruptiv de prescripție al actelor de procedură sunt norme de drept procesual supuse principiului „tempus regit actum”, iar actele procesuale întocmite de către organele judiciare înainte de data de 25.06.2018 rămân valabile ca acte întreruptive de prescripție a răspunderii penale. Ulterior îndeplinirii actului de procedură încep să curgă un nou termen de prescripție. Actele întreruptive de prescripție trebuie întotdeauna luate în considerare numai în raport cu legea sub imperiul căreia s-au produs.

3.Distinct de ipotezele menționate mai sus, Curtea apreciază că se mai poate decela încă o ipoteză. Deși prescripția este în totalitate o instituție de drept substanțial (inclusiv întreruperea), art. 155 alin. 1 C. pen., incomplet temporar în perioada 25.06.2018-30.05.2022, ca urmare a deciziei nr. 297/2018 a Curții Constituționale a României, nu întrunește condițiile unei legi penale mai favorabile, în sensul art. 5 C. pen., deoarece nu a fost legiferat în sensul înlăturării prescripției special.

Cu alte cuvinte, în situația de față, avem de-a face cu o succesiune aparentă de legi penale. O succesiune reală de legi apare atunci când intervin două sau mai multe legi care reglementează în mod diferit norma de incriminare, sau o normă de drept substanțial. Norma de drept substanțial rămasă în vigoare după decizia nr. 297/2018 a Curții Constituționale nu reglementează în mod diferit instituția prescripției răspunderii penale, ci a rămas incompletă, nefuncțională și reprezentă un caz de inaplicabilitate a legii penale. În general, aplicarea principiului legii penale mai favorabile este rezultatul voinței legiuitorului, ca urmare a schimbării la un moment dat a politiciei penale a statului. Pentru a fi incident art. 5 C. pen., trebuia să intervină o lege nouă care să suprime prescripția, să măreasă ori să micșoreze termenele de prescripție, să modifice regimul prescripției sub aspectul începutului prescripției, cauzelor de suspendare sau de întrerupere. În cazul de față, există o singură lege care a fost sancționată în aspectele ei de drept substanțial, fiind lipsită de aplicabilitate pentru o perioadă determinată de timp. Decizia nr. 297/2018 nu are efect de abrogare a art. 155 alin. 1 C. pen. și nici nu îl reconfigurează. Astfel, decizia menționată nu a creat drept pozitiv, ca de exemplu în cazul art. 35 alin. 1 C. pen., iar pasivitatea legiuitorului nu poate transforma norma rămasă în vigoare în drept pozitiv.

În concluzie, o lege, care nu conține toate elementele pentru a funcționa eficient, nu poate să se întoarcă în trecut sau să ultraactiveze tocmai în vederea aplicării ei. Dacă s-ar aprecia altfel, nu s-ar aplica norma incompletă, ci doar s-ar înlătura efectele juridice generate de alte legi într-adevăr aplicabile.

V. Dispozițiile completului de judecată

Față de considerentele anterior expuse, se va dispune, în temeiul art.476 alin.1 C.p.p. suspendarea judecării cauzei până la pronunțarea hotărârii pentru dezlegarea chestiunii de drept sesizate.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
DISPUNE:**

În baza art. 476 alin. 1 rap. la art. 475 C. proc. pen. sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

1. Dacă normele care reglementează efectul intreruptiv de prescripție al actelor de procedură sunt norme de drept substanțial susceptibile de a fi aplicate ca lege penală mai favorabilă sau norme de drept procesual supuse principiului „tempus regit actum”.

2. Dacă art. 155 alin. 1 C. pen., în forma în vigoare în perioada 26.06.2018 – 30.05.2022, este susceptibil de a fi aplicat ca lege penală mai favorabilă.

În baza art. 476 alin. 2 C. proc. pen. dispune suspendarea dezbatelor în prezenta cauză, până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunilor de drept.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică azi, 15.06.2022.

Președinte,
TD

Judecător,
GR

Grefier,
MB